

‘Elk beplantingsplan is uniek’

Lageschaar wild van wadi's

Zo'n vijf jaar geleden kreeg Lageschaar Vaste Planten de eerste aanvragen voor beplantingsplannen voor wadi's. Inmiddels stromen de opdrachten binnen, mede door de groeiende vraag naar oplossingen voor klimaatadaptatie. Sipke Terpstra, beplantingsontwerper bij Lageschaar, kan al zijn creativiteit kwijt in het ontwerpen van een beplantingsplan voor een wadi. 'Want elke wadi is uniek in zijn soort.' Hij illustreert dit aan de hand van drie aansprekende voorbeelden uit de praktijk.

Auteur: Ralf Pijnenburg

Een wadi (water, afvoer, drainage en infiltratie) is een groen terrein dat bij hevige regenval ook water kan opslaan. Door hoogteverschil

te maken stroomt water op natuurlijke wijze naar deze voorziening. Terpstra heeft in het afgelopen jaar uiteenlopende beplantingen

voor wadi's ontworpen en steekt zijn fascinatie hiervoor niet onder stoelen of banken. 'Immers, het ontwerp is iedere keer weer anders.' Hij somt de factoren op die bepalend zijn voor hoe hij zijn plannen vormgeeft en ontwikkelt. 'De randvoorwaarden voor het beplantingsontwerp worden bepaald door de grondsoort, de hoeveelheid water die de wadi te verwerken krijgt en hoelang het water blijft staan,' legt Terpstra uit.

'Ook van belang zijn de oppervlakte van de wadi, de locatie, de sfeer, de instraling van de zon en natuurlijk de wensen van de opdrachtgever. Al deze factoren bepalen welke planten

BEPLANTING

concepten van Lageschaar kunnen we zo in uiteenlopende contexten toepassen.'

Beplantingsontwerp met inheemse soorten

Lageschaar past regelmatig een nieuw concept toe, gebaseerd op de Floriade-inzending 'Wild at Heart', dat bestaat uit doordachte combinaties van inheemse en gangbare vaste planten. 'Je kunt in een wadi een rijke beplanting toepassen, legt Terpstra uit. 'Een wadi is een overgangszone van nat naar droog, daarin komen verschillende biotopen bij elkaar. Inheemse plantensoorten floreren uitstekend in het overgangsgedebiet tussen nat en droog. Bovendien ondersteun je daarmee ook de biodiversiteit. Denk bijvoorbeeld aan de kattenstaart, grote egelskop, kalmoes, koninginnekruid en gele lis, die je vaak ook aan de randen van sloten en plassen ziet,' zegt hij. 'De wortelstructuren zorgen ervoor dat het water goed wegzakt in de bodem en dat het bodemleven wordt gestimuleerd. Verder kunnen deze planten goed overleven in droge perioden en komen ze in het voorjaar mooi tot bloei.'

Wadi in een tuin

In kleiner formaat zijn wadi's ook toe te passen in tuinen. 'Door een wadi aan te brengen kun je het overgrote deel van een tuin drooghouden,' aldus Terpstra. 'Dit zorgt voor een hele dynamische situatie. Je ziet trouwens steeds vaker dat tuineigenaren hun regenpijp afkoppelen, waardoor ze een deel van het regenwater in de eigen tuin opvangen. Dit zijn feitelijk al een soort miniatuurwadi's.'

Wat eens te meer aangeeft dat elke wadi een andere sfeer en stijl heeft. Terpstra beschouwt het maken van wadi's als relevant, gezien alle uitdagingen rondom klimaatverandering. De ontwerper noemt drie actuele voorbeelden uit de praktijk:

1. Hans de Riesstraat, gemeente Alkmaar

De gemeente Alkmaar is de winnaar van de Green Cities Europe Award Nederland 2024 dankzij de vergroening van de Hans de Riesstraat. Deze straat kreeg vorig jaar van Stadswerk072 een flinke groen-blauwe metamorfose, met in de hoofdrol een centrale wadi die uitmondt in een vijver. Twee jaar geleden gaf de gemeente Alkmaar aan drie partijen de opdracht om een beplantingsplan te ontwerpen voor deze wadi. Lageschaar kwam met het winnende ontwerp, dat het meest in de smaak viel bij de bewoners. Het beplantingsplan werd

door Terpstra ter plekke uitgezet.

'Het middendeel van de wadi bestaat uit gras, de randen bestaan uit borders met ons concept van inheemse planten,' aldus de ontwerper. 'De plantensoorten en de ordelijke manier van toepassen in grotere groepen sluit goed aan bij de voortuinen van de bewoners. Met dit concept kun je overigens ook een wilde look creëren. Dit hebben we gedaan in Alphen (gemeente West Maas en Waal), waar we een wadi als openbare groenstrook hebben ingericht. Met hetzelfde concept kun je dus twee totaal verschillende sferen oproepen.'

2. Reuzenwadi voor Marina Resort in Well (Limburg)

Voor het nieuwe deel van het vakantiepark is een beplanting volgens het Fleur Dansante-concept op maat ontworpen rondom de recreatiewoningen. Deze zijn deels gesitueerd aan het Leukermeer dat in verbinding staat met de Maas. De oevers aan het meer heeft Terpstra benaderd als een soort reuzenwadi waarin de beplanting bestand moet zijn tegen flinke waterstromingen. 'Deze wadi-beplanting met veel siergrassen sluit goed aan bij de beplanting in het vakantiepark en past in het landschappelijk beeld van de Maasplassen,' aldus de ontwerper.

3. Wadi op Konrad Adenauerplein in Doetinchem

In mei 2024 heeft de gemeente Doetinchem een plein vergroend, dat bestaat uit een wadi die overgaat in een hoger en droger gedeelte waarop het Prairie Garden-concept is toegepast. De wadi vangt het water op van de daken van de omringende huizen. 'Voor de wadi-beplanting is een speciale mix ontworpen die voor tachtig procent uit inheemse soorten bestaat. De combinatie met niet-inheemse soorten levert het hele jaar door een sterke structuur en heel fraai beeld op,' aldus Terpstra. 'Er is dus sprake van twee concepten die elkaar heel goed aanvullen. Het is een heel intiem plein geworden dat als een gezamenlijke tuin fungeert voor de bewoners.'

Sipke Terpstra

je kunt toepassen en wat voor beeld je kunt creëren. Dit zorgt ervoor dat de verscheidenheid van wadi's enorm groot is. Dat maakt het zo mooi om met beplantingsplannen voor wadi's bezig te zijn.'

Wateroverlast wordt ondervangen

Lageschaar merkt dat onder gemeenten en landschapsarchitecten steeds beter bekend wordt dat je met wadi's het probleem van wateroverlast kunt ondervangen. Ook heeft het groen en het water een verkoelend effect op de omgeving tijdens warme perioden. Daar komt volgens Terpstra bij dat een wadi het beeld en de uitstraling van een landschap enorm kan verfraaien. 'We zien in projecten vaak terug dat de beplanting voor de wadi geïntegreerd wordt in het totaalbeeld van het gehele beplantingsplan,' zegt hij. 'De verschillende beplantings-

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!